



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum**

Svpplementvm Tertiæ Partis

**Thomas <von Aquin, Heiliger>**

**Romae, 1619**

Vtrum sponsalia sint futurarum nuptiarum promissio? 1

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38817**

De matrimonio quantum ad sponsalia, in tres articulos diuisa.

Consequenter considerandum est de matrimonio absolute considerato. Vbi primo agendum est, de sponsalibus. Secundo, de matrimonij ratione. Tertio, de eius causa efficiente, scilicet, de consensu. Quarto, de eius bonis. Quinto, de impedimentis ipsius. Sexto, de secundis nuptijs. Septimo, de quibusdam matrimonio annexis.

¶ Circa primum quaruntur tria.

¶ Primo, quid sint sponsalia.

¶ Secundo, qui possint contrahere sponsalia.

¶ Tertio, utrum sponsalia dirimi possint?

ARTIC. I.

Utrum sponsalia sint futurarum nuptiarum promissio?

178  
Tho. in 4  
d. 27 q. 2  
ar. 1. et  
seq.  
\* lib. 9.  
etym. ca.  
vlt.

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod sponsalia non conuenienter dicantur futurarum nuptiarum promissio, ut habetur ex verbis Nicolai Papae. Quia sicut dicit Isidorus\*, est aliquis sponsus, qui promittit, sed quia spondet, & sponsos dicitur. Sed a sponsalibus dicitur aliquis sponsus. Ergo matrimonium dicitur promissio.

¶ 2 Præterea, Quicumque promittit aliquid, debet compelli ad soluendum. Sed illi qui sponsalia contraxerunt, non compelluntur per Ecclesiam ad matrimonium complendum. Ergo sponsalia non sunt promissio.

¶ 3 Præterea, In sponsalibus quandoque non fit sola promissio: sed additur iuramentum, & aliquando arrha. Ergo videtur, quod non debuerint solum per promissionem definiri.

¶ 4 Præterea, Matrimonia debent esse libera & absoluta. Sed sponsalia quandoque fiunt sub aliqua conditione etiam accipienda pecuniæ. Ergo non conuenienter dicuntur promissio nuptiarum.

¶ 5 Præterea, Promissio quæ est de rebus futuris

viuperatur Iac. 4. Sed circa sacramenta non debet aliquid esse viuperabile. Non ergo debet fieri futurarum nuptiarum promissio.

¶ 6 Præterea, Nullus dicitur sponsus nisi à sponsalibus. Sed aliquis dicitur sponsus ex presentibus nuptijs, vt in littera dicitur \*. Ergo sponsalia non semper sunt futurarum nuptiarum promissio.

li. 4 sent. d. 27.

RESPONDEO dicendum, quòd consensus in conjugalem copulam per verba de futuro, non facit matrimonium, sed matrimonij promissionem. Et hæc promissio dicitur sponsalia, à spondendo, vt dicitur Isidorus \*. Nam ante vsum tabularum, matrimonij cautiones dabant, quibus spondebant se inuicem conseruire in iure matrimonij, & fideiussores dabant. Et autem ista promissio dupliciter, scilicet absolute, & sub conditione. Absolute, quatuor modis. Primo, nuda promissione; vt cum dicitur, Accipiam te in meam, & e conuerso. Secundo, datis arrhis sponsalibus, vt pecunia vel aliquo huiusmodi. Tertio, annu subarrhatione. Quarto, interueniente iuramento. Si autem fiat dicta promissio sub conditione, distinguendum est. Quia aut est conditio honesta, vt cum dicitur, Accipiam te, si parentibus placeat: & tunc stante conditione stat promissio; & non stante, non stat. Aut est inhonesta: & hoc dupliciter. Quia aut est contraria bonis matrimonij, vt si dicam, Accipiam te, si venena sterilitatis procures: & tunc non contrahuntur sponsalia. Aut non est contraria bonis matrimonij: vt si dicam, Accipiam te si furtis meis confitentis: & tunc stat promissio, sed tollenda est conditio.

lib. 9. etymol. cap. ult. par. 1. a prim.

Ad primum ergo dicendum, quòd ipsa sponsalia à sponsorum datio est promissionis confirmatio: & hoc ab hoc denominatur quasi à perfectiori.

Ad secundum dicendum, quòd ex tali promissione obligatur vnus alteri ad matrimonium cōtrahendum; & peccat mortaliter non soluens promissum, nisi legitimum impedimentum interueniat. Et secundum hoc

hoc Ecclesia cogit, iniungendo penitentiam pro peccato: tamen in foro contentioso non compellitur, quia matrimonia coacta consueverunt malos exitus habere: nisi forte iuramentum interuenerit, quia tunc cogendus est, qsi promisit, vt quidam dicunt, quamuis alijs non videatur, propter causam predictam, præcipue si de vxoricidio timeretur.

Ad tertium dicendum, quòd illa addita non sunt nisi ad confirmandam promissionem: vnde non sunt aliud, quàm promissio.

Ad quartum dicendum, quòd conditio illa quæ apponitur, non tollit matrimonij libertatem: quia si est inhonesta, debet abijci: si autem honesta, aut est de bonis simpliciter, vt si dicatur, Accipiam te si placet parentibus; & hæc conditio non tollit libertatem sponsalium, sed auget ei honestatem. Aut est de re libus, vt si dicatur, Contraham tecum si dabis milia centum; & tunc hoc non ponitur quasi ad vendendum consensum matrimonij, sed intelligitur vt promissio dotis; vnde matrimonium libertatem non perdit. Quandoque autem apponitur conditio pecunie per modum pœnæ: & tunc quia matrimonia debent esse libera, talis conditio non stat, nec potest exigi pœna illa ab eo qui non vult matrimonium conplere.

Ad quintum dicendum, quòd Iacobus non interdicit prohibere, quòd omnino aliquis nullam promissionem faciat de futuris: sed quòd non promittat quæ fiduciam habens de vita sua. Vnde docet, quòd debet apponi conditio, si Deus voluerit, quæ etiã si verbis exprimitur, corde tamen debet intelligi.

Ad sextum dicendum, quòd in matrimonio potest considerari ipsa coniunctio matrimonialis, & actus eius: & à sponcione primi in futurum, dicitur sponsus, à sponsalibus contractis per verba de futuro: & à sponcione secundi dicitur aliquis sponsus, etiam quando contractum est matrimonium per verba de presenti: quia ex hoc ipso spondet matrimonium actum.

adum:  
proprie,  
sicut exo  
Vtrum t  
A D fe  
pus  
sponsalib  
diti si  
al quos p  
mes, v  
ia. Er  
ur post  
2 Pr  
ritur a  
peccatu  
Dialog  
sponheni  
cinq; an  
3 Pr  
arur. Se  
per puell  
um vtriq  
4 Pr  
traher  
Sed f  
reus ant  
contr  
5 Pr  
trahian  
empus pu  
tranzua  
in secunde  
tia, sed r  
se auer  
6 Pr  
tus, q  
Suppi

atum: tamen à prima sponſione dicuntur ſponſalia proprie, quæ ſunt quædam ſacramentalia matrimonij; ſicut exorcismus, Baptiſmi.

ARTIC. II.

*Utrum tempus ſeptenniij ſit conuenienter aſſignatum ſponſalibus contrahendis?*

179

Ad ſecundum ſic proceditur. Videtur, quòd tempus ſeptenniij non ſit conuenienter aſſignatum ſponſalibus contrahendis. Contractus enim, qui per alios fieri poteſt, non requirit diſcretionem in illis ad quos perinet. Sed ſponſalia fieri poſſunt per parricides, utroque illorum ignorantem, quorum ſunt ſponſalia. Ergo ita poſſunt fieri ante ſeptennium, ſicut poſſunt.

¶ 1. Præterea, ſicut ad contractum ſponſalium requiritur aliquis rationis uſus, ita ad conſentiendum peccatum mortale. Sed ſicut Gregor. \* narrat in Dialogo, quidam puer quinque annorum, propter diſphemiam peccatum à diabolo extinctus eſt. Ergo ante ſeptennium poſſunt contrahi ſponſalia.

*lib 4 dia  
log. c. 13.*

¶ 2. Præterea, ſponſalia ad matrimonium ordinantur. Sed in matrimonio non aſſignatur unum tempus puellæ & puero. Ergo nec in ſponſalibus ſeptennium utriusque aſſignari debet.

¶ 3. Præterea, Ex tunc aliqui poſſunt ſponſalia contrahere, ex quo eis poſſunt futura nuptiæ placere. Sed ſigna talis placentiæ frequenter apparent in pueris ante ſeptennium. Ergo ante illud tempus poſſunt contrahi ſponſalia.

¶ 4. Præterea, Si aliqui ante ſeptimum annum contrahant ſponſalia, & poſtea poſt ſeptennium ante tempus pubertatis contrahant per uerba de præſenti, reputantur inter eos eſſe ſponſalia. Sed hoc non eſt ſecundo contractu: quia tunc non intendunt ſponſalia, ſed matrimonium contrahere. Ergo ex primo; ſic ante ſeptennium poſſunt ſponſalia contrahi.

¶ 5. Præterea, In his quæ communiter fiunt à pluribus, quod deest uni, ſuppletur ab altero: ſicut ſupplementum.

A a patet